

In het nieuwe bemestingsadvies ligt voor de stikstofbemesting meer nadruk op de eerste sneden van het groeiseizoen. In de zomerperiode wordt sneller afgebouwd. Bij verlaagde jaarniveaus wordt geadviseerd alle sneden gelijkmatig te korten. Met het oog op behoud van opbrengst en kwaliteit in het voorjaar kan bij verlaagde jaarniveaus ook gekozen worden voor een zelfde voorjaarsbemesting en een nog snellere afbouw in de zomer. De totale jaaropbrengst loopt hierdoor echter sterk terug en de kans op kroonroest in de zomer neemt toe.

Te snel afbouwen stikstofbemesting kost opbrengst

Bert Philipsen en René Schils

Stikstofverdeling over het groeiseizoen

Voor voldoende ruwvoer van goede kwaliteit in de winter zijn de eerste sneden van groot belang. De grasgroei is hoog, maar de stikstofmineralisatie uit de bodem beperkt. Daardoor is de stikstofbehoefte van gras in het voorjaar het hoogst. In de zomer neemt de stikstofmineralisatie uit de bodem toe en wordt de grasgroei minder. Globaal wordt de helft van de jaargift in de eerste en tweede snede gegeven.

Tabel 1: Verdeling bij jaargift van 250 kg N/ha

Gebruik	Snede 1	Snede 2	mei/juni	juli	augustus	september
Weiden	75	35	35	30	15	15
Maaien	90	70	60	40	25	

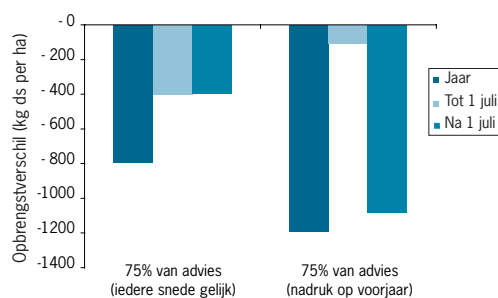
Geadviseerd wordt om tot half september stikstof te geven op grasland. Indien in juli of augustus dierlijke mest wordt uitgereiden is de behoefte vaak al gedekt. Een kunstmestaanvulling kan dan beperkt zijn of zelfs weggelaten worden.

Verdeling bij lagere stikstof-jaargift

Als de aanvoer van kunstmeststikstof vanwege MINAS beperkt is en er een beperkte hoeveelheid dierlijke mest aanwezig is, is het verstandig onder het landbouwkundig optimum te bemesten. Als voorbeeld nemen we een bedrijf met een stikstofleverend vermogen (NLV) van 140 kg/ha/jaar. Voor dit bedrijf is het landbouwkundig optimale advies 340 kg N/ha/jaar. Maar op grond van MINAS kan slechts 255 kg N/ha/jaar worden gegeven. De beste strategie is dan alle sneden evenveel te korten (- 25%). Natuurlijk daalt hiermee de jaaropbrengst (ca. 6%), zal de groeiduur voor een snede wat langer zijn en de kwaliteit wat minder (ruw eiwit 15-200 gram per kg ds minder).

Door een andere verdeling te kiezen is het mogelijk de

Figuur 1 Effect op droge-stofopbrengst van een verlaging van 25% ten opzichte van het landbouwkundige optimale advies. Links bij een evenredige verlaging van iedere snede. Rechts bij een geringere verlaging in het voorjaar en een sterkere afbouw in de zomer

opbrengst en kwaliteit in het voorjaar op peil te houden. In plaats van alle sneden 25% te korten, kan bijvoorbeeld de eerste en tweede snede niet of minder worden gekort, maar dat betekent dat vanaf 1 juli veel meer moet worden gekort. Om niet boven de toegestane jaargift uit te komen moeten de latere sneden met meer dan 50% worden gekort. Daardoor treedt vanaf 1 juli een sterke daling op van opbrengst en kwaliteit. Op jaarbasis zal er gemiddeld een grotere opbrengst-deriving zijn (ca. 9,5%). Zie ook figuur 1.

Stikstofverdeling in de praktijk

De stikstofverdeling volgens tabel 1 geeft door het jaar heen de beste jaaropbrengst en kwaliteit. Bekijk op het eigen bedrijf of deze verdeling past. Heeft u goede ervaringen met een andere verdeling, geen probleem. Wilt u meer stikstof in het voorjaar geven en fors minder stikstof (kunstmest en dierlijke mest) in de zomer? Houd dan in de zomer rekening met een langere groeiduur van een snede, minder smakelijk gras en een hogere kans op kroonroest. De beweidsruimte wordt minder en er kan minder gemaaid worden. Terwijl voor smakelijk najaarsgras er eigenlijk meer gemaaid moet worden. Om toch voldoende te kunnen maaien, zal aanpassing van de bijvoeding en de beweiding noodzakelijk zijn.

